

Mika Chilongole

Chitabu chilinguya china uloli wa Mika. Mika nakalawa kuli muji umwenga kuli isi ya Yuda ulinguchemigwa Molesheti (1:1 na Yelemiya 26:18). Nakalavya uloli kuli mihela ja ulongozi wa mndewa Yotamu na Ahasi na Hesekiya wa Yuda. Mbuli ayi ina mana kota mijito aji ja heye najikoleka hagati ha mwaka wa miya saba na makumi gahano, Yesu yang'hali kupondigwa na mwaka wa miya saba, Yesu yang'hali kupondigwa, miyaka jiwele kota ndo jijila jiwele Isaya na Hoseya nawalavya uloli. Hailinguzeleka kota Mika yuye ndo yandiche chitabu acho ama yumwe wa walanguswa wa heye ndo yandiche kwa chiwalo cha heye. Hanji yoweza kuwa chitabu acho nachandichigwa hagati ha mwaka wa miya saba, Yesu yang'hali kupondigwa na mwaka wa miya sita na nane, Yesu yang'hali kupondigwa, kwa vila itagwa lya Mika nalyandichigwa kuli chitabu cha Yelemiya.

Uloli wa Mika wanguluta na kuhiluka hali utaguso wa Nguluwi na ulohozi wa heye. Nakawang'ung'utila wanhu wa Isilaeli na wa Yuda kwa vila nawawaditila vibibi wazunwa na kuwa na maya ga sendi (2:2). Nakawang'ung'utila kahi waloli wa heye kwa vila nawahola sendi kwa chiwalo cha kwajiliza hachi (3:5). Ahyo, Nguluwi yahajiwifile miji ja hewo (1:6 na 3:12) na kuwahilika kuli isi ya chijenzi kutali na isi ya Isilaeli na Yuda. Ila Nguluwi

kahi yahakumbuchile kulagana kwa heye na kuwahilusa wanhu wachefu walingukunda (4:6). Nguluwi kahi nakalagana kumhilika chilongozi kulawa Betelehemu, maseya, yawele yahailongoze Isilaeli yeng'ha na isi zinji zeng'ha (5:2-4). Chitabu cha Mika changumalila kwa kuwakumbusa wanhu kuwala ilagano lya Nguluwi lyoyalagane na Abulahamu na Yakobo. Igano lya Nguluwi na isungu vina mong'ho kusinda ng'halazi ya heye.

Gali mgati

1. Sula ya 1 na 2 zina honhu ha mwaluko ha utaguso na ulohozi.
2. Sula ya 3-5 zina honhu ha keli ha utaguso na ulohozi.
3. Sula ya 6-7 zina honhu ha kadatu na ha kuduma ha utaguso na ulohozi.

¹ Ulonzi wa Mkulu Nguluwi naumuyila Mika, mwenyeng'haye wa Molesheti, mihela ja Yotamu na Ahasi na Hesekeya vyowaweke wandewa wa Yuda. Mika nakayona mbuli ilinguwala Samaliya na Yelusalemu.

Mkulu Nguluwi kanguya kuwatagusa

² Mhulichize hemwe wanhu weng'ha, mhulichize hemwe wanhu wa isi yeng'ha. Mkulu Nguluwi kanguya kuwahilika kuli chitala, Mkulu kanguwang'ung'utila hemwe kulawa kuli ng'handu ya heye yelile.

³ Ena! Mkulu Nguluwi kanguya kulawa haluga ha heye, kodulika na kujenda mchanya mwa vinhemben-hembe vya isi.

⁴ Vidunda vyosungulumuka hanyi ha uzayo wa heye,
kota ihota habehi na chiluli na mibalalika jotulika,
kota mazi galingubogoma kuli chiduliko.

⁵ Aga geng'ha golawila,
kwa chiwalo cha gehile ga walelwa wa Yakobo,
kwa chiwalo cha gehile ga walelwa wa Isilaeli.
Ndaze, wihe wa Yakobo wangoneka kahi?
Kuli muji wa heye ukulu, Samaliya!
Ndaze, honhu ha kujifugamila jimalukolo ha Yuda hangoneka kahi?

Kuli Yelusalemu!

⁶ Ahyo, Mkulu Nguluwi kangulonga hino,
“Muji wa Samaliya ndoudita uwe mahame kuchiwala,
mgunda uwele wanhu wonyala mizabibu.
Maganga ga lukanzi lwake ndogatoza kuli ibindi
na kujileka mwanzi misisi jake.

⁷ Jimalukolo jake jeng'ha jobenangwa,
ndolendole zake zeng'ha za kuli honhu ha kufugamila zolakazwa kwa chiluli.
Ndojiwifya jimalukolo jake jeng'ha.
Kwa vila wanhu wa Samaliya nawakungajiza
ndolendole kota wang'hondwa,
nazo zokolelwa mijito ja kuwalipa wang'hondwa.”

Mloli kangulombocheza kwa chiwalo cha Yelusalemu na Yuda

⁸ Kwa chiwalo acho, ndolila na kulombocheza,
ndojenda mwanzi na ne makwamba.
Ndobwaka kota ikanhu,
na kulombocheza kota ituwe.

⁹ Vilonda vya Samaliya havipona,
nayo Yuda naipata vilonda avyo,
navifichila kuli lwizi lwa Yelusalemu,
honhu howalingikala wanhu wa heni.

¹⁰ Mleche kulonga mbuli ayi ako Gati,
na mleche kulila!
Ako Beti-leafa mgalawate kuli nhimbwisi kwa
masinzo.

¹¹ Mlute hemwe wenyeng'hayе wa Shafili,
muwele mwanzi na mlingudeula.
Wenyeng'hayе wa Saanani mleche kulawa mgati
mwa muji wa hemwe.

Wanhu wa Beti-eseli wangulila,
utanzi wa hewo kwa hemwe nawusigwa.

¹² Wenyeng'hayе wa Maloti wanguubeteza utanzi
kwa maya ng'hatu,
ila kudumya kwanguya kulawa kwa Mkulu Ngu-
luwi,
habehi ng'hatu na lwizi lwa Yelusalemu.

¹³ Hemwe wenyeng'hayе wa Lakishi,
muwohe falasi yalingubilima lukami kuli mituka
ja ngondo.

Namwali mwaluko wa gehile kwa mhinza Siyoni,
kwa vila namdita gehile kota wanhu wa Isilaeli.

¹⁴ Ahyo, mwanguganigwa kilaga na kuwaleka
wenyeng'hayе wa Molasheti-gati.
Nawo muji wa Akisibu hauwatanza wandewa wa
Isilaeli.

¹⁵ Hemwe wenyeng'hayе wa Malesha,
Nguluwi kowegalila hemwe mng'honyo yawele
kowasumya hemwe.
Mndewa yawele ndo ukulu wa Isilaeli,
koganigwa kivisa Adulamu.

16 Hemwe wanhu wa Yuda, mbeye mnvili za hemwe,
leka kulombocheza kwa chiwalo cha wana wa hemwe muwaganile,
muse mnvili za hemwe kota ikungule,
kwa vila wana wa hemwe wowaleka hemwe na kuluta kuli isi zinji.

2

Nguluwi kowatagusa wanhu wawele nawa-sukula honhu ha isi ya wanhu

¹ Wochona hewo walingugana kudita wihe,
walinguwasu nechilo kuno wonuwila kudita wihe!

Hokubwemwenzuka,
wangudita kwa vila wana ludali.

² Wangugana migunda na kujihola,
kahi ng'handu na kuzihola.

Wangumhada mlume na kuhola ng'handu ya heye,

wanguwasukula uhalizi wa hewo, uwele ndo isi.

³ Ahyo, Mkulu Nguluwi kangulonga ahi,
“Ndangugana kuwegalila hemwe kudumya,
kuwele hamuweza kiwika kutali nako.
Wowa mhela wihile kwa nhanzi ya hemwe,
hamuweza kujenda kwa kidaya.

⁴ Zuwa alyo wanhu wowalonga hemwe kwa nz-imbo,
wolila na kulombocheza kwa usungu na kulonga,
‘Natudumigwa ng’hatu,
Mkulu Nguluwi nakahola isi ya hetwe,
ena, nakayusa mmoko mwa hetwe.

Migunda ja hetwe nakawapa wala wawele nawa-tusumya.' ”

⁵ Ahyo hampegwa honhu honeche ha mgunda kwa simbi,
hali wanhu wa heye Mkulu Nguluwi.

Walingitwanza na mloli

⁶ Wanhu wa hewo wangulongaga,
“Uleche kulavya uloli, uleche kulavya uloli
kuwala hetwe.
Mbuli kota azo haziweza kutufika.
Hatufichigwa na soni.”

⁷ Ndaze, hemwe walelwa wa Yakobo, yanguwa goya kulonga,
“Mkulu Nguluwi nakaleka kwimilila kwa heye?
Ndaze, heye kangudita mbuli kota azi?”
Ulonzi wa heni wowa unojile kwa wala walingu-dita hachi.

⁸ Ila Mkulu Nguluwi kanguwalonjela hino,
“Hemwe, wanhu wa heni mwangwinuka kota wang'honyo.

Mwanguboka mivalo ja wanhu wasindamale na walingikala goya,
wanhu walingukola nzila ne lunhwinhwi
na walihela majesa goneche ga kitowa ngondo.

⁹ Mwanguwawinga wadala wafililwe na walume
wa hewo wa wanhu wa heni
kulawa kuli ng'handu za hewo zinojile,
wana wa hewo namuwosela uhalizi wa heni
mazuwa gose.

¹⁰ Mwinuche mlute!
Hano haduhu kahi honhu ha kwesela!
Kwa chiwalo cha wavu wa hemwe, modumigwa,
ena, kudumya kukulu ng'hatu!

¹¹ Wone munhu yalonje,
'Ndangulavya uloli kwa hemwe kota mowa na
divai na ujimbi kwa winji,'
munhu ayo kowa mloli yalingukundigwa na
wanhu awo!

¹² Ila ndangukomya ndowakungajiza weng'ha
hemwe wanhu wa Yakobo,
ena, ndowakungajiza hemwe Waisilaeli msigale,
ndiwegale hamwe kota ming'holo,
kota chilundo chikulu cha ming'holo kuli ibani,
kota chilundo hali honhu ha kudimila,
namwe mowa chilundo cha wanhu wenji.

¹³ Yula yawele kochumula nzila kowalongola,
nawo wobena lwizi lwa muji na kulawa mgati
mwa muji.

Mndewa wa hewo kowalongola,
Mkulu Nguluwi yuye kowalongola."

3

Vilongozi na waloli wangung'hanuchilwa

¹ Lelo mhulichize hemwe wakulu wa walelwa wa
Yakobo,
mhulichize, hemwe vilongozi wa walelwa wa Isi-
laeli!

Hemwe ndo mlinguganigwa kuvizela kuwala
mbuli ya utaguso.

² Ila mwanguzudila ganojile na kugana wihe.
Mwanguwawambula ngozi wanhu wa heni,
na kusa miwunde kuli mizeje ja hewo.

³ Mwangulya miwunde ja wanhu wa heni,
mwanguwawambula ngozi zawo,
mwangubenanga mizeje jawo
na kuwadumulanga kota miwunde ja kuteleka,

kota miwunde ja kuwika mgati mchiya.

⁴ Mhela wanguya uwele momlilila Mkulu Nguluwi,

ila heye howedichila.

Kogubika kumeho kwa heye mhela awo,
kwa vila namdita mbuli zihile.

⁵ Mkulu Nguluwi kangulonga hino,

“Kuwala waloli walinguwajiliza wanhu wa heni,
waloli walingulavya uloli kuwala kikala goya
wone wapegwe chinhu,

ila wanguwakabusa wanhu kwa uloli wa ngondo
wone waleche kupegwa chinhu.

⁶ Kwa hemwe waloli kowa nechilo ne kulagula,
kowa jiza kwa hemwe ne ugubulo.

Kwa hemwe waloli kowa matinazo,
nemisi kowa jiza kwa hemwe.

⁷ Walingulota wokona soni,

nawo walaguzi wodeula.

Weng'ha wogubika kumeho kwa hewo,

kwa vila haduhu ulonzi woneche kulawa kwa
Nguluwi.”

⁸ Ila kuwala heni,

namemezwa ludali lwa muhe wa Mkulu Nguluwi,
hachi na mong'ho,

kuwalonjela wanhu wa Yakobo nongwa za hewo,
nandiwalonjela Waisilaeli gehile ga hewo.

⁹ Mhuliche mbuli ayi hemwe vilongozi wa
walelwa wa Yakobo,

mhulichize, hemwe vilongozi wa Waisilaeli.

Mwanguizudila hachi

na kwajiliza mbuli zinojile.

¹⁰ Mwanguzenga muji wa Siyoni kwa kubohola
danda,

ena, wula muji wa Yelusalemu kwa gehile.

¹¹ Vilongozi wa heye wangutagusa kwa kupegwa chinhu kwa uviso, watambika wa heye wangulangusa kwa kupegwa chinhu, waloli wa heye wangulagula kwa sendi. Ila wangidaya kwa kitumbila kwa Mkulu Nguluwi, wolonga, “Mkulu Nguluwi ka hamwe na hetwe! Hatufichigwa na mbuli yoneche yihile!”

¹² Kwa chiwalo cha hemwe, Siyoni yolimigwa kota mgunda, Yelusalemu yowa mahame, na chidunda cha ng'handanda ya Nguluwi chowa chihulo.

4

Nguluwi kanguwalongoza wanhu weng'ha kwa kikala goya
(Isaya 2:2-4)

¹ Mhela wokuya uwele, chidunda cha ng'handanda ya Mkulu Nguluwi, chowa chikulu kusinda vidunda vyeng'ha. Ena, chokwinizwa mchanya mwa vidunda vyeng'ha.

Wanhu wenji woluta ako.

² Wanhu wa isi nyinji wokuya na kulonga, “Tuche, tulute kuchanya kuli chidunda cha Mkulu Nguluwi, kuli ng'handanda ya Nguluwi wa Yakobo, leka yatulanguse nzila za heye, natwe tuwinze vyoyodita heye. Kwa vila malajizo golawa ako Siyoni,

ulonzi wa Mkulu Nguluwi ako Yelusalemu.”

³ Kowadita wanhu wa isi nyinji wehanyise,
na kwamula kitwanza kwa wanhu wa isi zinji,
ziwele na mong'ho na ziwele kutali.
Wogongomanya mipanga ja hewo jiwe mihuka
na migoha ja hewo jiwe sengo za kutemela
nhagala.

Wanhu wa isi imwe hawochitowa na wanhu wa
isi iyage,
ne kilangusa ngondo kahi.

⁴ Chila munhu kochikala kwa kikala goya,
hanyi ha mtini na mizabibu ja heye,
haduhu munhu yowadita wadumbe,
kwa vila Mkulu Nguluwi Yawele na Mong'ho
nakalonga ahyo.

⁵ Wanhu wa isi zinji wanguwinza nzila za hewo,
kwa kitumbila milungu ja hewo,
ila hetwe twangumuwinza Mkulu Nguluwi,
Nguluwi wa hetwe, mazuwa gose.

Waisilaeli wohiluka kulawa kuli isi ya chijenzi

⁶ Mkulu Nguluwi nakalonga,
“Zuwa alyo ndowakungajiza wanhu wa heni,
ena, ndowakungajiza vyete wa wala wawele
nawahilikwa kuli isi zinji,
wanhu wala wawele nandiwigaza.

⁷ Awo vyete na wala wasigale wakomu, wawele
nawahilikwa kuli isi ya chijenzi,
ndowadita hewo wawe wanhu wa isi inyale iwele
na mong'ho.

Nani Mkulu Nguluwi ndowalongoza kuli
chidunda cha Siyoni,
kwaluchila mhela awo mbaka mazuwa gose.”

⁸ Nagwe Yerusalemu,
hegwe ngome ya Siyoni,
mong'ho wa mwaluko wohiluswa kwa hegwe,
undewa wokuya kwa hegwe Yerusalemu.

⁹ Lelo, lekachoni mwangulila kwa lizi?
Ndaze, mwahela mndewa kahi?
Yalingukulonjela mbuli zinojile nakabagama?
Mwangulila kwa lizi kwa chiwalo cha usungu,
kota mamu yalinguponda!

¹⁰ Hemwe wanhu wa Siyoni,
mlile kota mamu yalinguponda!
Kwa vila lelo mokuka kuli muji awu,
mlute kikala kugunuche,
moluta mbaka Babuloni.
Ila ako moloholigwa.
Ako Mkulu Nguluwi kowagombola hemwe,
kulawa kuli ndole za wang'honyo wa hemwe.
¹¹ Wanhu wa isi nyinji nawekungajiza kuwatowa
hemwe.
Wangidaya wolonga, “Muji wa Yerusalemu uwe
ukokomoche,
natwe tugone mahame ga Siyoni!”

¹² Ila hewo hawachizelele choyachiwichile goya
Mkulu Nguluwi,
ne kugazela majesa ga heye.
Kwa vila nakawakungajiza hamwe,
kota nyhule hali honhu ha kupululila.

¹³ Mkulu Nguluwi nakalanga,
“Hemwe wanhu wa Siyoni,
mwinuche leka muwatowe wang'honyo wa
hemwe!
Ndowapa hemwe mong'ho kota ibuguma,

liwele na mbalati za chuma na nzayo za shaba.
Mowabalasa wanhu wa isi nyinji,
gowopata mombichila chiuyeng'ha,
lufufu lwa hewo mondavila heni Mkulu wa isi
yeng'ha.”

5

Chilongozi kulawa Betelehemu

¹ Mikungajizile wamizi, hemwe wanhu wa
Yelusalemu,
kwa vila natuzungulutwa na kutunyigwa,
naye chilongozi wa Isilaeli wangumtowa mizeze
na ng'hweku.

² Mkulu Nguluwi kangulonga,
“Ila gwa Betelehemu kuli Efulata,
hanga hegwe kwa mdodo hela hali lukolo lwa
Yuda,
ila kwa hegwe kolawa chilongozi,
yawele kolongoza kuli Isilaeli.
Lulelo lwake ndo lwa katali ng'hatu.”

³ Ahyo Nguluwi kowaleka wanhu wa heye kwa
wang'honyo,
mbaka yula mambo yawele na himila hoyoponda.
Hamba wang'holoze wasigale hanze ha Isilaeli,
wohiluka na kihanza na Waisilaeli wayawo.

⁴ Ayo chilongozi kowadima wanhu wa heye kwa
mong'ho wa Mkulu Nguluwi,
kwa ukulu wa itagwa lya heye Mkulu Nguluwi,
Nguluwi wa heye.

Wanhu wa heye wochikala kwa kikala goya,
kwa vila kowa mkulu mbaka kuli isi zeng'ha.

⁵ Heye kowa ndo kikala goya kwa hewo.

Ugombozi na kuwifya

Waashulu howoivaba isi ya hetwe,
na kukola kuli ngome za hetwe,
towahilika wamizi kitowa na hewo,
ena, towahilika vilongozi wa hetwe kwa winji.

⁶ Kwa vinhu vya hewo vya kitowela ngondo woi-
longoza isi ya Ashulu

na kuihola isi ya Nimulodi leka iwe ya hewo.
Mndewa wa hetwe kotulohola kulawa kuli moko
ga Waashulu,

howofika kuli mbaka ja isi ya hetwe
na kwaluka kuivaba isi ya hetwe.

⁷ Walelwa wa Yakobo wosigala wakomu,
kwa vila nawenela hali wanhu wa isi nyinji,
wowa kota nungwi ya Mkulu Nguluwi
ilinguheweza,

kota upesi ulingulagala kuli misolo,
uwele haulingwambuzwa na munhu,
ne kitumbila kuli ludali lwa munhu.

⁸ Walelwa wa Yakobo wosigala wakomu,
wawele nawenela hali wanhu wa isi nyinji,
wowa na mong'ho ng'hatu,
kota isimba hali migongolo ja kisolo,
kota isimba lyana hali vilundo vya ming'holo,
liwele chila honhu holikola,
lyangunyozochelaga upelembi wake na
kuudadula,

haduhu munhu yoneche wa kulohola.

⁹ Waisilaeli wowasumya wang'honyo wa hewo,
na kuwadumya ng'hatu.

¹⁰ Mkulu Nguluwi nakalonga,
“Mhela awo ndowosa falasi wa hemwe
na kujiwifya mituka ja hemwe ja ngondo.

¹¹ Ndojiwifya miji ja isi ya hemwe,
na kuzibomola ngome za hemwe zeng'ha.

¹² Ndoudumya uhawi wa hemwe,
namwe hamuweza kahi kuwa na walingulagula.

¹³ Ndojiwifya jimalukolo ja hemwe
na mizengo ja hemwe ja kufugamila,
namwe moleka kuvifugamila vinhu
vyomvigongomanye mwemwe.

¹⁴ Ndong'humbula jimalukolo ja Ashela hali
hemwe
na kujidumya miji ja hemwe.

¹⁵ Kwa ng'halazi na kuzudila kwa heni,
ndohilula chibida kwa wanhu wa isi zeng'ha
wohambe wanyhulichize.”

6

Mkulu Nguluwi kangung'ung'uta

¹ Mhulichize choyalingulonga Mkulu Nguluwi,
kanguving'ung'utila vidunda,
navyo vidunda vidodo vihuliche lizi lya heye.

² Mhulichize kung'ung'uta kwa Mkulu Nguluwi
hemwe vidunda,
mhulichize hemwe misisi ja isi ja mazuwa gose!
Mkulu Nguluwi kanguwang'ung'utila wanhu wa
heye.

Kowang'ung'utila wanhu wa heye Waisilaeli.

³ Mkulu Nguluwi kangulonga hino,
“Hemwe wanhu wa heni, nandita choni kwa
hemwe?

Nandiwatunya kwa chinhu chachi?

Mnyhidichile!

⁴ Nandiwalavya hemwe kulawa kuli isi ya Misili
na kuwagombola

kulawa kuli isi ya upogozu.

Nandiwalajiza Musa na Aluni na Miliamu wawalongoze hemwe.

⁵ Hemwe wanhu wa heni, muukumbuchile wihe wa Balaki, mndewa wa Moabu, na ndaze Balaamu, mwana wa Beoli vyoyamwidichile.

Mgakumbuchile majendo ga hemwe ga kulawa Shitimu mbaka Giligali, leka mgazele madito ga hachi ga Mkulu Nguluwi.”

Choyalingugana Nguluwi

⁶ Ndute kwa Mkulu Nguluwi na chinhu chachi, leka ndimfugamile Nguluwi yawele kuchanya? Ndaze, ndute na nhambiko za kulakazwa ama ndimlavile milogota milume ja mwaka umwe?

⁷ Ndaze, Mkulu Nguluwi konojezwa, wone ndimlavile maelufu ga ming'holo milume, ama nzanda maelufu menji za mafuta? Ndaze, ndimlavile mlelwa wa heni wa mwaluko, kwa chiwalo cha nongwa ya heni, kwa chiwalo cha gehile ga heni?

⁸ Nguluwi nakakulajila gawele ganojile, gwa munhu.

Choyalingugana Mkulu Nguluwi kwa hegwe ndo achi,

kudita mbuli za hachi, kuwa na igano lya kwimilila

na kikala kwa kunyenyetela na Nguluwi wa hegwe.

⁹ Mkulu Nguluwi kanguwachema wenyeng'haye wa muji,

na ndo mbuli ya luhala ng'hatu kumdumba heye,

“Uhulichize gwa nhanzi,
na hemwe muwele namikungajiza mujini.

¹⁰ Ndaze, ndokwimilila wihe,
uwichigwe kuli chilundo mng'handanda mwa
hemwe?

Ndaze, ndokwimilila lufufu lompatile kwa uhadi,
na mizani ja uhadi,
mbuli iwele ndo izudizo?

¹¹ Ndaze, ndoweza kuwalechela,
wanhu walingutumiya mizani ja uhadi
na maganga ga kupimila gawele hagalini-
gukundigwa?

¹² Hemwe muwele na lufufu kuli muji nammema
kubunza,

mwangulongaga udesi,
chila chomlingulonga ndo uhadi.

¹³ Ahyo, nani nanyaluka kuwagwisa hemwe
na kuwadumya kwa chiwalo cha gehile ga
hemwe.

¹⁴ Molya ila hamchiguta,
mng'handanda mwa hemwe nzala yokonjezeka.
Mowika vinhu kuli ng'hano, ila hamuweza kulo-
hola choneche,
kwa vila ndoviwifya kwa ngondo.

¹⁵ Monyala ila hambeta,
Mokama zeituni, ila hamuweza kutumiya mafuta
gake.

Mokama zabibu, ila hamnwa ayo divai.

¹⁶ Namgabata malajizo ga Omuli,
na madito geng'ha ga ivyazi lya Ahabu
namuwinza kahi vihendo vya hewo.
Ahyo, ndowegalila hemwe kudumya,
na chila munhu kowabeza hemwe.
Wanhu wowazomela hemwe chila honhu.”

7

Kung'ung'uta kwa mloli kuwala gehile ga wanhu wa Isilaeli

¹ Magazo gachi aga gombele nago!

Nandiwhana na yula yalingukungajiza mafuza ga chipalangule,
yalingulokoteza gasigale mhela wa mbena louko-
lile kuli mgunda wa mizabibu.

Haduhu chizabala chiwele na mafuza ga kulya,
haduhu ne tini ya mwaluko ndilinguyonela maya.

² Haduhu yalingumdumba Nguluwi yasigale kuli isi,
haduhu munhu yoneche yagoloche yawele nakasigala.

Chila yumwe kangugana kubohola danda,
chila yumwe kangumpelemba myage leka yang-wilize.

³ Weng'ha nawazowela kudita wihe,
chilongozi kangugana ndolendole,
mtagusa kangubochela chinhu kwa uviso kwa chiwalo cha kwajiliza hachi.

Wawele na mong'ho wangudita chowogana,
weng'ha wangikundiza hamwe kudita mbuli zihile.

⁴ Yanojile kusinda weng'ha hali hewo ndo kota mikwangwasale,
yalingoneka yagoloche ng'hatu hali hewo ndo keha kusinda lugagala lwa miwa.

Zuwa lya utaguso wa hewo liwele nalyali libetewa nalifika,
lelo ivuche naliwafika.

⁵ Uleche kitumbila kwa yalingikalasa habehi na hegwe

ne kwa goloko wa hegwe.

Wilolele kuli ulonzi wa hegwe,
mbaka mchewako yaleche kuvizela choneche.

⁶ Kwa vila mwana mlume kangumbezaga mhaza
wa heye,

mhinza kangitwanzaga na mayake,
mche kangitowaga na mamo wa mlume wa heye.
Wang'honyo wa munhu ndo wanhu wa
mng'handanda mwa heye.

⁷ Ila heni ndangitumbila kwa Mkulu Nguluwi,
ndangumbeteza Nguluwi yawele ndo mlohozi wa
heni,
Nguluwi wa heni konyhulichiza.

Mkulu Nguluwi kangulohola

⁸ Mleche kuseka heni, hemwe wang'honyo wa
heni!

Wone nyigwe, ndokwinuka kahi,
wone ndiwe kuli jiza, Mkulu Nguluwi ndo lumuli
lwa heni.

⁹ Kwa vila nandimditila gehile Mkulu Nguluwi,
ndokwimilila kuzudila kwa heye,
mbaka hoyondewela

na kutawiza hachi kwa chiwalo cha heni.
Konyhilika kunze kuwele na lumuli,
nani ndoyona hachi ya heye.

¹⁰ Hamba wang'honyo wa heni wogona ago
nawo womema soni,
kwa vila nawandonjela,

“Ka kohi lelo Mkulu Nguluwi, Nguluwi wa
hegwe?”

Nani ndowona wang'honyo vyowogwa,
wobigangwa hanyi kota nhope mnzila.

11 Zuwa lyanguya liwele ng'hanzi za muji wa hemwe zozenjigwa kahi.

Zuwa alyo mbaka ja isi ya hemwe jokonjezwa.

12 Zuwa alyo wang'holozenu wowahiluchila, kulawa Ashulu na vijiji vya Misili, kulawa kuli isi ya Misili na honhu ha Eyufulate, kulawa mhwani na honhu ha vidunda.

13 Ila isi yowa chiwala, kwa chiwalo cha wihe wa wenyeng'haye wake.

Kulanda na lutogo

14 Gwa Nguluwi, uwadime wanhu wa hegwe kwa ng'hweku ya hegwe,

awo wawele ndo chilundo cha uhalizi wa hegwe, wawele wangikala waliyeka kuli chihulo, kuli isi ya honhu ha kudimila.

Uwaleche wadimile kuli Bashani na Gileadi, kota vyoiwele kuli mazuwa ga katali.

15 Kota mhela woutulavile kuli isi ya Misili, utulajile kahi vinduzanduza vya hegwe.

16 Wanhu wa isi howogona ago, wodeula na kumema soni hanga wana mong'ho. Wobubuwala na kuwa hela cha kulonga na kuwa kota wohambe wahuliche.

17 Wotambala mnhimbwisi kota izoka, ena, kota vilumbigwe vilingutambala.

Wolawa kuli ngome za hewo, kuno wokakama na kuwa na lunhwinhwi. Wokuhinduchila hegwe Mkulu Nguluwi, Nguluwi wa hetwe kwa kudumba, wodumba kwa chiwalo cha hegwe.

18 Gwa, Nguluwi, whaani yawele kota hegwe? Hegwe kwangugalechela gehile ga wanhu wa hegwe wasigale,

ne kulola nongwa za hewo.
Ng'halazi ya hegwe hailingikala mazuwa gose,
ila kwangusangalala ng'hatu kutulajila igano lya
kwimilila lya hegwe.

19 Kotonela isungu kahi, gwa Mkulu Nguluwi,
kokusa gehile ga hetwe,
kogataga geng'ha mgati ng'hatu mwa mazi ga ba-
hali.

20 Kolajila kukundigwa kwa hegwe
na igano lya kwimilila lya hegwe kwa walelwa wa
Abulahamu na wa Yakobo,
kota vyoulagane na wasekulu wa hetwe kulawa
katali.

**Ilagano Iya Katali, Ilagano Linyale kwa
Wanhu Weng'ha
Portions of the Holy Bible in the Vidunda language of
Tanzania**

copyright © 2014 Pioneer Bible Translators

Language: Vidunda

Translation by: Pioneer Bible Translators

The New Testament in Vidunda

This translation, published by Pioneer Bible Translators and The Word for the World, was published in 2014.

If you are interested in obtaining a printed copy, please contact www.pioneerbible.org.

**Old Testament Books Copyright 2018 Pioneer
Bible Translators**

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-07-09

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 9 Jul 2025 from source files dated 9 Jul 2025

c584e819-507e-56ab-bbd8-53371c39d20d